

BÁNYÁSZ

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár $\frac{1}{4}$ évre 80 fill. (10.000 K)
Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

Ört állunk!

A bányamunkások helyzetük javítása érdekében beadvánnyal fordultak a vállalatokhoz. Ebben a beadványban azt kérték, hogy a téli hónapokra emeljék föl fizetésüket, ugyancsak kérték, hogy azon üzemekben, amelyekben a szakmánybérek oly alacsonyan vannak megállapítva, hogy rendes szorgalommal végzett munka mellett nem érik el az átlagos keresetet, ott javítsák föl a szakmánybéreket. A többi kívánságok kisebb helyi természetűek.

A bányavállalatok átvették a beadványokat, azonban nem nyilatkoztak az elintézés módjáról. A vállalatoknak ezen zárkózott hallgatása a munkásság között bizonyos nyugtalanságot okozott, ami teljesen érthető.

Ugyanis a munkásság olyan kívánságokkal állt elő, ami minden gondolkodó ember előtt megértésre talált. Teljesen jogos a munkásság kérése és sürgős is, mert a vállalatok már október havában magasabb mennyiségű szén szállítására kaptak rendelést és ezen nagyobb mennyiséget már felemelt árakon szállítják. A bányák — rendszerint — az év hat hónapjában magasabb áron szállítják a szenet. Ezen felemelt árakat október 1-től április 1-ig tartják, tehát indokolt a bányamunkásság kérése.

Bár a munkásság csak négy hónapra kérte fizetésének felemelését, azonban ezt már október 1-től kéri.

Hallottunk olyan ellenvetést a vállalat részéről, hogy nem helytálló a munkásság kérése, mert ha a bányák többet szállítanak, az által a munkás is többet keres, mert megszüntetik az üzemredukciókat és több munkalehetőséget adnak a munkásnak.

Erre nézve az a válaszuk: Igaz az, hogy a munkásság a több szállítás következtében bizonyos kereseti többlet-hez jut, azonban, ez a kereseti többlet azonban csak azt teszi ki, amit rendes munkamenetben keres. Ez a kereset azonban csak szűkösen elegendő arra, hogy a napi legszükségesebb cikkeket beszerezze. Nem elegendő azonban arra, hogy az évnek mintegy nyolc hónapjában, amikor a redukált műszakok következtében keresetének csaknem 50 százalékától el-esik s minthogy akkor is élni kell, tehát egyrésze a munkásságnak kény-

telen lemondani még a legszükségesebb cikkeknél a beszerzéséről is. — Amit viszont emberi léténél fogva egyáltalán nem tudott nélkülözni azt hitelre volt kénytelen beszerezni, ha egyáltalán hitelt kaphat. Ezt a hitelt valamiként le kell törleszteni, mert különben más alkalommal ettől a hiteltől is elesik. Sőt az utóbbi időben a munkásság legnagyobb része már nem kapott hitelt mert az utóbbi években szinte állandósult a szomorú munkát-lanság alkalmával szerzett hiteiket nem tudta kiegyenlíteni. Ez még sivárabbá tette a helyzetet, mert hitel hiányában nélkülöznie kellett azon cikkeket, amit a tél beálltával feltétlenül elő kell teremnie. Már most, ha csak ahhoz a keresethez tud jutni ami a rendes napi élet szükségleti cikkei beszerzéséhez sem elegendő, úgy miből tudja fűdözni ezen rendkívüli szükséges cikkei beszerzését.

Ezek alapján a munkásság az újabb beadványok szerint csupán csak szűkös létfenntartását kívánja biztosítani, tehát ez elől elzárkózni a legnagyobb lelketlenség. El sem tudjuk képzelni, hogy akadjon valaki, aki elzárkózna és ha mégis meg történne igénybe fogunk venni minden eszközt. Azonban nem fogjuk engedni a munkásság ezen méltányos kívánságait ridegen elutasítani. Hanem ört állunk és oda fogjuk kiáltani az ország közvéleményének a fülébe, azokat tegye felelőssé az ország ipara és kereskedelmének a pusztulásáért, a népek nyomorúságáért, akik szívtelenül nézik az ország pusztulását.

Bírálat egy sztrajkról, amit nem ők rendeznek.

Az alábbi cikket a „Népszavából” vettük át szó szerint, hogy bemutassuk olvasóink előtt, miként vélekednek olyan harcról, amit nem ők rendeztek meg.

„Teljesen összeomlott a demagógiától kieroszakolt prágai építőmunkás sztrajk. Pozsonyból jelenti a „Népszava” tudósítója: Ami előrelátható volt az bekövetkezett. A demagógiától kieroszakolt sztrajk, amelyben a prágai építőmunkások ezrei vettek részt, teljesen összeomlott. Példátlan volt az a mód a szakszervezeti mozgalomban, ahogyan a demagógia ezt a sztrajkot kezdeményezte anélkül, hogy a dolgozók követelését a munkáltatóknak bemutatták volna és hogy a többi építő munkásszervezeteket értesítet-

ték volna az egységes eljárásról, a bolsevikok kieroszakolták a sztrajkot. A sztrajk 9-ik hetében a bolsik, hogy valamilyen módon mégis szabaduljanak a felelőségre vonás elől, szavazás alá bocsájtották a sztrajkoló munkások között, hogy akarnak-e tovább harcolni, akkor amikor az épületek 70%-án már sztrajktörők dolgoztak. Ilyen formán érthető, ha a sztrajkolók tulnyomó többsége a sztrajk beszüntetése és a munkának azonnali, minden feltétel nélküli felvétele mellett döntött.

A sztrajk, befejezésével kapcsolatban az építőmunkások szociáldemokrata szervezete kiáltványban fordult a köztársaság építőmunkásaihoz, melyben rámutatott arra, hogy a demagógia minden lelkiismeret furdalás nélkül ugrasztotta a prágai munkások ezreit sztrajkba. Amiben az osztályharcos építőmunkás szervezetnek semmi része sem volt és amivel minden közösséget megtagad és a felelőséget magától elhárítja. A szociáldemokrata párt tagjai a sztrajk megszűnésével kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a demagógia a prágai építő munkások sztrajkjával voltaképpen elérte célját. Mert nem az építőmunkásság helyzetének megjavítása volt a demagógia célja, hanem a prágai lakásépítő akció befejezésének az elgáncsolása. Ezzel ugyanis a demagógia késleltetni akarta, hogy a dolgozók lakáshoz juthassanak, ami által az ugynevezett forradalmi szellem lelohadt a munkásság között.

Az utolsó két esztendőben 8 építőmunkás sztrajkot gáncsolt el könnyelműen a demagógia. A szociáldemokrata építőmunkás szövetség megállapította, hogy a szociáldemokrata építőmunkásság, ambar a sztrajkot kizárólag a bolsevikok kezdeményezték, mindvégig becsületesen kitartott a sztrajk mellett, egyetlen sztrajktörő sem akadt köztük, míg a kommunisták táborából tömegesen jelentkeztek sztrajktörők és pedig nem csak egyszerű munkások, hanem ugynevezett alvezérek is.”

Igy hangzik szószerint a cikk, ezek szerint tehát nem az faj a „Népszavá”-nak, hogy a munkásság eredménytelenül volt kénytelen befejezni a harcot, hanem az, hogy nem ők rendezték. Azt írják lelkiismeretfurdalás nélkül ugrasztották a munkásság ezreit harcba. Vajjon hány esetben ugrasztották itt Magyarországon harcba a munkásságot minden kilátás nélkül ők, akkor szintén nem éreztek lelki furdalást.

Különösen mi, bányamunkások voltunk sokszor áldozatai az ilyen lelketlenségnek. Továbbá többek közt azt írja a cikk, hogy amikor a fenti munkásságot leszáraztatták, ezek a munka felvétele mellett szavaztak. A magyar bányamunkásság ezzel szemben.

amikor beugrasztották, az ilyen szavazások alkalmával mindig a további kitartás mellett szavazott és mégis másnap ugyanazok vétették vele fel a munkát, akik előző nap még szavaztattak.

Ők sem érezték lelkiismereti furdalást, akkor így kívánta a magasabb politikai cél. A munkásság pedig viselte tovább a harc által még magasabbra fokozott nyomorúságát.

Ebből is levonhatjuk a tanulságot, vagyis a munkásság gazdasági harcaiban nem szabad politikát vinni, hanem kizárólag gazdasági alapon kell megvívnia harcait.

A magyar bányáipar helyzete.

A magyar bányáipar helyzete foglalkoztatja az ország közvéleményének nagy ipari és bányászati részét. Minden tényező elismeri a bányáipar nagy fontosságát, elismerik azt is, hogy a bányáipar Magyarország ipari és kereskedelmi életének az alapja, ebben nincs eltérés. Azonban nem tudják megérteni azt a nagy feladatot, amellyel tartoznak ennek a nagyfontosságú ügynek.

Nekünk bányamunkásoknak lét és nemlét kérdése a bányáipar helyzete, mi ezt megértjük, sőt ezen iparnak a fejlesztésén mi elmentünk addig a határig, ameddig munkás elmehet. Ezzel szemben a munkásság nem részesül abban az elbánásban, amely őt joggal megilleti.

A bányavállalatok, amikor a háború után a bányák berendezése le volt romolva és ezáltal, úgy szintén a háború utáni fegyelem meglazulása következtében a termelés a minimumra süllyedt, állandóan siránkoztak, hogy segítsenek rajtuk, mert veszélyben van a bányáipar. A vállalatok ezt oly ügyesen tudták csinálni, hogy mindenkinek megessék rajtuk a szíve. Össze is fogott rőktön úgy a nagy agrár mint a nagy ipari érdekeltség és szinte elmaradhatatlan volt a kormány is. Legelső dolguk volt az, hogy a munkásságot megkötötték és nem engedték a munkahelyét változtatni, azután katonai felügyelet alá helyezték. Amikor mindez meg volt, akkor a kormány megengedte, hogy a bányák a beruházások 70%-át egy év alatt leírassák s a hatósági ármegállapítás mellett az eladási árhoz hozzá számíthassák. Tehát a vállalatok az ország szénellátásának a fellendítésén egészen jól kerestek.

Ezzel szemben a munkásságnak, amely ugyancsak erejének a megfeszítésével fáradott az ország szénellátásának fellendítésén, csak a nyomorúsága nőtt meg. A fegyelem helyreállításában a munkásságnak oroszlánrésze van. A termelés fokozásában ugyancsak a munkásság erejének a megfeszítése volt, amely a termelés emelkedését eredményezte. Ezen termelés emelkedését a vállalatok ugyancsak kihasználták és helyre állították nem csak leromlott üzemeiket, hanem mérlegeiket is rendbe hozták. Egyébként az ország széntermelését a következő táblázat mutatja:

Széntermelés szénmedencék szerint:

Szénmedence	Széntermelés:			
	Métermázsákban		Millió kalória értékben	
	1925.	1926.	1925.	1926.
Tolna-baranyai feketeszénb.	8.050.499	8.269.061	4.830.300	4.961.437
Tata-Esztg.-Bpesti szénb.	23.996.579	26.600.897	11.470.087	12.838.082
Salgótarjáni szénbányák	11.986.854	11.991.017	4.637.795	4.645.929
Sajóvidéki „	13.080.597	13.492.842	4.732.278	4.889.812
Egyéb barnaszénbányák	4.199.808	4.418.812	1.800.167	1.899.026
Lignitbányák	1.922.235	1.719.481	422.892	378.286
Összesen:	63.236.572	66.492.110	27.893.519	29.612.572

Vagyis 1926-ban 3.255.538 q-val termeltek többet, mint 1925-ben. Ez a termeléstöbbet annál értékesebb, mert a kimutatás szerint kalória értékben 1.719.953 kalóriával több, mint az előző évben. A termelésnek

ezen emelkedése már megközelíti az ország szénfogyasztását úgy, hogy mindkevesebb mennyiségre lehet leszállítani a külföldi szénbehozatalt. Az ország szénfogyasztását a következő táblázat mutatja.

Szénfogyasztás negyedévenként:

Negyedév	Fekete szén		Barna szén		Összes szén	
	Fogyasztás ezer métermázsákban					
	1925.	1926.	1925.	1926.	1925.	1926.
I.	3.167	3.526	13.519	13.558	16.686	17.084
II.	2.975	2.588	11.118	10.551	14.093	13.139
III.	3.868	3.489	12.073	13.419	15.941	16.908
IV.	5.042	4.470	16.826	17.597	21.868	22.067
Összesen :	15.052	14.073	52.536	55.125	68.588	69.198

A fenti táblázat szerint addig, míg 1925-ben 8.352.000 q-val volt kevesebb a termelés, mint a fogyasztás, 1926-ban már csak 2.706.000 q-val volt kevesebb. — A kivitel

1915-ben 2.911.824 q volt, ha ezt is hozzáadjuk a termelés és a szükségleti különbözethez, akkor 8.263.824 q külföldi szén behozatalára voltunk utalva. Ezzel szemben

behozatal volt szénben 11.927.110 q, vagyis 3.663.286 q-val több szenet hoztak be az országba, mint amennyi a szükséglet volt.

Még szembetűnőbb az a különbözet 1926-ban. A kivitel volt 3.134.950 q., amit a szükségleti különbözethez hozzá adva 5.840.950 q. behozatalra voltunk utalva. Ezzel szemben behoztak 12.249.090 q., vagyis 6.408.140 q.-val többet mint a szükséglet.

Nagyon szomorú tünet ez és ez veszéllyel fenyegeti a magyar bányáipart. Különösen az ez utáni időkben fenyeget ezen behozatali túltengés veszéllyel, mert megszűnt a jugoszláviai jóvátételi számlára szállított szén, ami a kivitelnek mintegy 80%-át tette ki. Ugyancsak súlyosbodott a kiviteli lehetőség az angol szénbányász sztrajk alkalmával 1926-ban szerzett Olasz piacnak az elvesztése következtében. Ugy hogy ma az a helyzet, hogy a magyar kitermelt szén teljesen bent szorul az országban, mert kiviteli piaca a magyar szénnek nincs. Tehát arra kell törekedni, hogy ne jöhessen be több külföldi szén mint amennyit az ország termelése és szükséglete közötti különbözet mutat.

Ezen a téren a magyar kormányra hárul az a nagy kötelesség, hogy örökösön ezen iparban foglalkoztatott munkások jólétének a biztosításáról. Megdől a fenti kimutatás szerint az a folyton hangoztatott frázis, mely szerint azért hoznak be és csak annyi külföldi szenet, amennyi a magyar szének feljavítására szükséges. Mert ezen kimutatás szerint oly nagy az a mennyiség, amely fölöslegesen ömlik az országba, hogy föltétlen meg kell akadályozni az idegen szén bejövetelét és ne okozhasson nehézségeket. Ebben a kérdésben azonban a vállalatoknak is segédkezni kell, különösen az árak tekintetében. Ugyanis a belföldi bányák 6 hónapig tartják a magasabb árakat, addig a külföldi szén árak csak 3 hónapig tartják a magasárakat és a többi hónapokban alacsonyabb árakat számítanak. Tehát itt is a magyar bányáknak kell engedményeket tenni és ez által megkönnyíteni azt az akciót, amely a külföldi szénnek a beözönlése ellen indul. Különösen megkönnyíti ennek az akciónak a sikerét az a körülmény, hogy a hazai bányák az utóbbi időben a szén minősége tekintetében nagy eredményeket értek el.

Összegezve végül a fentieket megállapíthatjuk, hogy ebben a kérdésben minden érdekelt tényező megtalálta a maga számítását, kivéve a munkásságot. Már most elsőrendű fontosság a munkásságot, illetve az ő kívánságát is figyelembe venni és ezen kívánságot kielégíteni.

Ugyanis, mint fentebb látjuk, a bányák a téli 6 hónapban felemelik a szén árakat tehát a téli jobb szénkonjunktúrában nem csak több szenet, hanem ezt felemelt áráért szállítják, tehát ezáltal jobb keresetre tesznek szert, ezért indokolt, hogy a munkásság is ezen téli hónapokban a felemelt szén ára arányában magasabban díjaztassék. Ebben a kérdésben a kormánynak ismételtén hathatósan közbe kell lépni és a vállalatokat reá bírni ezen kívánságok teljesítésére.

Ugyancsak a kormányra hárul az a feladat is, hogy minden eszközzel megakadályozza a külföldi szén bejövetelét. Továbbá bent az országban oda hatni, hogy ne használhassanak külföldi szenet, csak amennyiben ezt az üzem technikai berendezése megkívánja. Ezt azonban szigorúan kell ellenőrizni és a kihágókat súlyos szabadságvesztéssel büntetni.

A munkásság elvárja, hogy ugyanolyan hathatós támogatásban részesüljön, mint annak idején a vállalatok részesültek. Gondoljon minden tényező arra, hogy a vállalatok annak idején a tőkéjüket áldozták, míg a munkásság már akkor is és most is erejét, egészségét, úgy szintén családját áldozta az ország bánya iparának a fejlesztéséért.

Szövetségünk helyicsoportjainak taggyűlései.

Jánosakna: a jánosaknai helyicsoportunk f. évi szeptember 18-án tartotta taggyűlését a Jánosaknai munkás kaszinó nagyertermében, amelynek napirendjét Csóka Vendel szövetségünk titkára és Gasparin János mátranovákai helyicsoportunk elnöke ismertették. Az előadók foglalkoztak a szövetségünk közgyűlésén elfogadott határozati javaslatokkal, részletesen megmagyarázták a munkástársaknak azt a memorandumot, amelyet ugyancsak a közgyűlés határozatából nyújtottak be a bányatársulathoz.

Kisterenye: kisterenyei helyicsoportunk f. évi szeptember 30-án a Chorin-telepi felolvasó teremben tartotta közgyűlését, amely taggyűlésen az összes Kisterenyén dolgozó munkástársak jelen voltak. Csóka Vendel szövetségünk titkára hosszasan foglalkozott a bányamunkásságot érintő gazdasági és szociális problémákkal. Ismertette a közgyűlési határozatokat s felhívta a munkásság figyelmét azok fontosságára. A taggyűlés egyhangú lelkesedéssel csatlakozott a közgyűlési határozatokhoz.

Pécsbányatelep: pécsbányatelepi helyicsoportunk f. évi október hó 2-án, délelőtt 11 órakor tartotta tisztújító közgyűlését, amelyet Háhn György szaktárs nyitott meg. A szövetségünk országos közgyűléséről Wölfe Gyula szaktárs tett jelentést. Felszólalásában elmondotta, hogy a tulajdonról terjesztett ferde hírekkel szemben megállapítja, hogy Salgótarjánban a szövetségünk oly gyönyörű működést fejt ki, amelyet a pécsi kerületben ezideig még soha nem tapasztalt. A szövetségünknek két dalárdája működik, azonkívül a munkástársak oly gyönyörű testvéries együttérzést tanúsítanak, amely a salgótarjáni munkásságnak mindig büszkeségére válik. Felhívta a pécsbányatelepi munkástársakat, hogy ugyanolyan gyönyörű egységben igyekezzenek gazdasági érdekeiknek megvédéséért sikraszállni, mint azt Salgótarjánban tapasztalta. Utána Kraft Jenő a pécsi kerületünk titkára ismertette a DGT-hez beadott kérvények sorsát, megállapította, hogy a bányakapitányság útján kapott válasz nem elégíti ki a munkásságot és így a kerület vezetősége elhatározta, hogy újabb kérvénnyel fordul a bányagazgatósághoz, amelyben kéri az egységes szakmány megállapítását és a %-ok eltörlését.

Csóka Vendel szövetségünk titkára pedig a közgyűlés által hozott határozatokat ismertette, hosszú előadásban foglalkozott a munkabérek emelésének fontosságával és lehetőségével. Azonkívül rámutatott a bányatársaságok központosításáról szóló rendelet megreformálásának szükségességére, mert azok a mai formák között egyáltalán nem tarthatók fenn, mert hiszen olyan káros intézkedések vannak, amelyek a munkásságot, de különösen a nyugdíjasokat borzasztó rossz helyzetbe juttatták. Bejelentette, hogy a közgyűlésen elfogadott határozati javaslatokat a szövetség titkársága az illetékes minis-

A JELENKOR LEGJOBB TÖRZSÉGI ANYAGA

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSZEK LAJCS BUDAPEST ANDRÁSSY UT 33. SZÁM NYERGES ÚJFALU

Elárúsító helyek: Bogenglück Ignác vas-, bőr- és festékárú kereskedése, Salgótarján. — Kun Testvérek épületfa és építőanyagok raktára, Kisterenye.

teriumokhoz küldötte és minden törekvése az, hogy azoknak érvényt is szerezzen.

A jelölő bizottság előterjesztésére a közgyűlés megválasztotta a végleges vezetőséget. Elnök: Háhn György, alelnök: Dobos Kálmán, pénztáros: Suták Ágoston és Lincz N., jegyző: Steinhauer János, ellenőrök: Klotcz Máté és Wölfe Gyula, választmányi tagok: Doleschál Henrik, Braun József, Mandl Nándor, Schlank Herman, Köhler Antal. Pótagok: Hauer István, Soukup János.

Mecsekszabolcs. — Mecsekszabolcsi helyicsoportunk október 2-án délután 3 órakor a Kner József-féle vendéglőben tartotta taggyűlését, mely taggyűlést Szabó István, a helyicsoportunk elnöke nyitott meg. Megnyitójában beszámolt a szövetség második országos közgyűléséről. Legnagyobb örömeinek adott kifejezést a Salgótarjánban szerzett tapasztalatairól.

Utána Kraft Jenő, pécsi kerületünk titkára ismertette a DGT-hez benyújtott kérvényeket s megállapította, hogy a bányakapitányságon keresztül érkezett válasz arra kényszerítette a kerület helyicsoportjainak vezetőségeit, hogy újabb bérkérvénnyel forduljon a DGT. igazgatóságához, amely kérvénynek részletes ismertetése után Csóka Vendel, szövetségünk központi titkára jelentkezett szólásra.

Előjárójában nagy örömeinek adott kifejezést, hogy a mecsekszabolcsi munkásságot olyan nagy számban van szerencséje üdvözölni, mint amilyen számban a gyűlésünkön megjelentek. Azután részletesen foglalkozott a bányamunkásság gazdasági és szociális helyzetével, statisztikai adatokkal bizonyította, hogy mennyire szüksége van a munkásságnak a sürgős béremelésre, amely béremeléssel enyhíteni tudja azt a nagy nyomort, amely nyomor az utóbbi évek gazdasági pangása folytán állott elő.

Megállapította, hogy a munkabérek 295 százalékkal vannak alatta az 1923. évi béreknek, ezzel szemben a szén ára épen 100 százalékkal magasabb, mint volt 1923-ban. Így tehát a munkaadók elutasító magatartása érthetetlen és indokolatlan, mert hiszen az köztudomású dolog, hogy az alacsony munkabérekkel szemben a munkások teljesítménye várakozáson felüli, amit a munkaadók is elismernek. Ezután a nyugdíjasok szomorú helyzetét ismertette és felhívta a mecsekszabolcsi munkásságot, hogy a közgyűlés által elfogadott határozati javaslatok keresztül vitelében támogassák a szövetség vezetőségét.

Ezekután a jelölő bizottság előterjesztésére a közgyűlés megválasztotta a helyicsoport vezetőségét. Elnöknek: Szabó Istvánt, alelnök Meződi György, pénztáros Jakab Pé-

ter, jegyző Kovács István, ellenőrök Preisdörfer Herman és Lakatzs János, választmányi tagok Baranyák József, Grád György, Nyirő János, Schneider János, Prohászka Károly II., pótagok Grósz Ádám, Szász József, Dalos János I.

A mecsekszabolcsi taggyűlésünkhöz meg kell jegyeznünk, mint már fent is jeleztük, hogy oly gyönyörű számban jelentek meg a szaktársak, mint amelyre az elmúlt időben allig volt példa. A közgyűlésen megjelentek tagjainkon kívül Peyeristák is Bertrándal együtt, akik úgy mint szövetségünk tagjai, nagy figyelemmel hallgatták végig az előadókat és minden ellenkezés nélkül vették tudomásul a szövetségünk helyicsoportja által előterjesztett javaslatokat. Az a komoly magatartás, amelyet a mecsekszabolcsi helyicsoportunk gyűlése tanúsított a legbiztosabb garanciát nyújtja arra, hogy szövetségünk a pécsi kerületben rövid időn belül érvényre tudja juttatni a munkásság kívánságait.

A Singer-varrófény bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kiméli a szemet. Kérje annak gyakorlati bemutatását. — Singer-varrógép fióktűzet, Salgótarjánban, a róm. kath. templommal szemben.

Első marasztaló ítélet a Bányamunkás-Otthon r.-t. ügyében.

Mint szaktársaink előtt is ismeretes, a salgótarjáni bányakerületben dolgozó munkástársak, a bányamunkás-otthon r.-t.-hoz befizetett összegeik visszaszerzésére a budapesti törvényszéknél pört indítottak.

Amikor a kintlevő kölcsönelismervények összegyűjtéséhez hozzáfogtunk, akkor röpiratok jelentek meg a kerületben, amellyel igyekeztek a munkásságot szándékától eltéríteni. A röpirat hajsza nem sikerült, mert a munkásság ezrei adták le szelvényüket és ennek alapján megindult az eljárás a budapesti törvényszéken.

Amióta ezen ügy folyamatban van, állandó ellenagitációba mentek át az érdekeltek és különböző formákban igyekeztek a munkásságot szándékától visszatéríteni. — Most azután folyó évi szeptember hó 28-án a budapesti törvényszék kimondotta az első marasztaló ítéletet, amely 3000 pengőről szól. Peyer és társai íveket adtak a munkásság közé, amelynek a tartalma abból áll, hogy a munkásság azok aláírásával vonja vissza az otthon ellen indított pereket. Most már tehát elismerik, hogy e munkásság által befizetett összegeket a bíróság vissza fogja itélni, így akarnak tehát megmenekülni a reájuk rótt kötelezettség alól.

Mi a magunk részéről nyomatékosan figyelmeztessük a munkástársainkat, hogy

Peyerék által kibocsájtott gépirásos nyilatkozatot ne írják alá, mert az, aki azt aláírja az eddig felmerült perkoltségeket magának kell viselnie. De különben is a kibocsájtott nyilatkozat nem egyéb, mint a jóhiszemű munkásság megtevése akar lenni. A szövetségünk vezetősége vállalt köteletségének tartja, hogy a munkástársakat minden tekintetben kellően informálja és azt hisszük, már nagyon rövid időn belül abban a helyzetben leszünk, hogy mindenki kezébe kaphatja azt az összeget, amely összeget a bányamunkás-otthon r. t.-tal szemben a bíróság részükre megítél. Bár lehetséges, hogy a jogerős ítélet csak a kúrián fog eldőlni, de mindennek dacára meg van minden remény, hogy sokáig már nem tarthat. Együttal felhívjuk a munkásság figyelmét arra is, hogy az ügyvédi meghatalmazáson foglalt nyilatkozat nem kötelez semmiféle összeg megfizetésére senkit sem, csakis abban az esetben, ha a pert sikeresen fejezi be a megbízott ügyvédünk. Tehát az az agitáció, amely arra vonatkozik, hogy a munkásság nagyobb összegű perkoltséget fog fizetni, semmi egyéb mint elremités akar lenni.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetjük a bányamunkásságot, hogy mindazok, akiknek a bányánál eltöltött éveikben megszakítások vannak, jelentkezzenek azon telepen, amelyen dolgoznak a társasági kezelőseknél. Mert a megszakítások összekapcsolását csak 1927. év december 31-ig fogadják el. Tehát mindenki saját érdekében jelentkezzen.

Roham Kisterenyén?

Mint fentebb olvasható, részletes tudósításokat közlünk azokról a közgyűlések és gyűlésekről, amelyeket az ország különböző részeiben tartottunk az elmúlt hetekben. Ugy látszik a „Bányamunkás” megdöbbenve értesül szövetségünk folytonos térfoglalásáról. Hogy szövetségünk térfoglalását valamilyen lekicsinyelje, megint a szokásához képest össze hazudik tücsköt-bogarat. Többek között azt írja a legutolsó számában, hogy Csóka szaktársat a kisterenyei munkások egy „hurra” kiáltással megrohanták és Csóka szaktárs a felizgatott tömeg elől az irodába menekült.

Természetesen a bányamunkás ezen állításából egy szó sem igaz, különben is azt már minden szaktárs nagyon jól tudja, hogy milyen igazságot szokott írni Peyerék sajtóhulladék takarója, épen ezért nem akarunk bővebben foglalkozni piszkolódásaikkal. Az igazság megállapítását a kisterenyei munkásságra bizzuk. Mert meg vagyunk róla győ-

ződve, hogy azok a munkástársak, akik a gyűlésen jelen voltak, hogy ha elolvassák Peyernek a buta förmédvényét, akkor soha többet kezükbe nem veszik a „Bány. munkás”-t. Azért a jó szolgálatért, amelyet a „Bányamunkás” ilyen buta kirohanásaival tesz, csak köszönetünket fejezzük ki és arra kérjük, hogy folytassa tovább, mert így igazán mindenki meg fogja ismerni az ő igazság érzetét és nem kell nekünk felvilágosítani a munkásságot a folytonos hazudozásairól.

A felszülézi bányászok bérharcra kiéleződött.

Lapunk egyik számában már megírtuk, hogy a felszülézi bányamunkások bérmozgalmat indítottak és a munkások jogos követelésének megállapítására döntő bíróságot küldtek ki, amely döntő bíróság oly irányú ítéletet hozott, hogy a munkásság munkabérét f. évi december hó 1-től 3%-al emeli fel. Leibnitzből érkező hírek szerint a döntő bíróság ítéletét sem a munkások, sem pedig a munkaadók nem vették tudomásul, így tehát valószínű, hogy a döntő bíróság határozata nem tudta elhárítani a küszöbön lévő bérharc veszedelmét.

Hat hónaptól sztrajkoltak az amerikai bányamunkások.

Az egyesült államok különböző részeiben majdnem évről évre ismétlődnek meg azok a hosszú kimenteli harcok, amelyekről az amerikai lapok most is beszámolnak. Jelenleg Illionis államban volt egy borzasztó küzdelem a munkabérek leszállítása ellen. A közel 75.000 főnyi bányamunkásság 6 hónapos nehéz küzdelem után tudta csak megvédeni a volt munkabérekét. Az ide érkező hírek szerint erre a hosszú küzdelemre az adott okot, hogy a szobanforgó bányákon kívül az összes egyéb szénbányák munkásai dolgoztak és így a sztrajkban álló bányamunkások a hosszú küzdelemükkel sem tudták nagyobb szénhiányt elérni, míg végre is kénytelenek voltak a munkaadókkal egyezséget kötni.

Vasasi taggyűlés.

Folyó hó 9-én tartotta vasasi helyicsoportunk taggyűlését a Czeder-féle vendéglőben a tagok és érdeklődők részvétele mellett.

Boch Rezső szaktárs elnöki megnyitója után Dobos Kálmán szaktárs, a pécsbányatelepi helyicsoport alelnöke üdvözölte a taggyűlést a saját és a mecsekszabolcsi csoport nevében. Lelkes szavakban vázolta a pécsbányatelepi munkástársak azon elhatározását, mellyel az elmúlt hetekben egyhangúlag csatlakoztak a szövetséghez. Bár a szövetségnek csak rövid idő óta tagja, de fogadalmat tett, hogy amennyiben a szövetség mindig azon az uton fog haladni, amelyet maga elé kitűzött, úgy minden idejét és tehetségét a szövetség és munkástársai érdekében fogja felhasználni.

Lerch Antal komlói elnök szaktárs a komlói munkások üdvözlését tolmácsolta és röviden vázolta, hogy milyen mostoha bánásmódban részesültek a régi szövetség részéről és amikor a múlt év folyamán a 20 % elvonása után a régi szövetséghez fordultak, nem tett az érdekükben semmit, ellenben amikor a munkásság nagynehezen, a saját erejéből a 20 százalékos visszaszerzte, azt a saját dicsőségének könyvelte el. — Ismertette a komlói munkásság lelkes csatlakozását gazdasági szövetségünkhöz és azon eredményeket, melyeket a szövetség révén pár hónap alatt elértek.

Kraft Jenő kerületi titkár szaktárs beszámolt a szövetség II. országos közgyűléséről, ismertette részletesen a közgyűlésen elfogadott határozatokat, statisztikai adatokkal bebizonyította a bányamunkásság rettenetes gazdasági helyzetét, a vállalatok aránytalan jövedelmét, ismertette a DGT-hez benyújtott első memorandumot és annak elintézését, a nemrég benyújtott memorandumot a Pengőszakmánya leendő áttérés végett. — Közölte, hogy ezen memorandumra a DGT tárgyalás nélkül hirdette ki választát, mely szerint áttér a Pengőszakmánya, de ezt a munkásság csak az esetben fogja elfogadni, ha ez a munkásságra nem sérelmes. Bejelentette, hogy ebben az ügyben f. hó 16-án kerületi összehívó ülést fognak tartani.

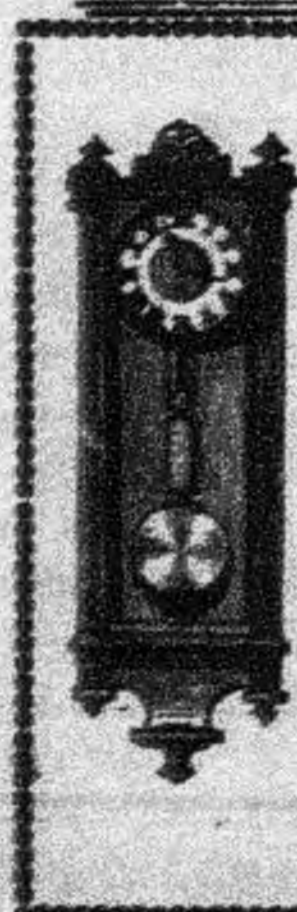
A vezetőség kiegészítése után a helyicsoport végleges vezetősége a következőképp alakult meg. Elnök: Boch Rezső, alelnök: Gungl József III., pénztáros: Schván Ádám, jegyző: Weibl György II., ellenőrök: Klesch Ferenc és Lovász József, választmányi tagok: Juhos Gábor, Gosz Gáspár, Milovecz Antal, Weibl György I., Póra Pál, Wolfart Pál, Kigyósi Péter, Spieler Ferenc.

A gyűlést Boch elnök lelkes szavakkal rekesztette be.

A gyűlés után a vasasi sport-club szüreti mulatságot rendezett, melyen tagjaink teljes számmal részt vettek. A mulatság tartama alatt a régi szövetség „hüségese” emberei Stenczer János és Tavas Lajos személyében, több ízben megkisérelték tagjainkat a békétüresből kihozni, azonban azok öntudatos viselkedése lehetővé tette a mulatság békés befejezését.

SINGER
varrógép
RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN
Kedvező fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Salgótarjánban,
Fő-utca 75. szám alatt
a r. kath. templommal szemben.

KESZLER ÁRPÁD
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ
SALGÓTARJÁN. Fő-utca 480.
Értesitem az i. t. vásárló közönséget, hogy üzletemben rőfős-, rövid áru, munkásruhák, gyermekruhák, ingek, harisnyák, olcsó árú beszerezhetők. Aki nálam 40 pengő értékben vásárol ingyen kap egy pontos járású zsebbórát, 3 évi írásbeli jótállással.
Tisztelettel Keszler Árpád.

Mirdessen

Á Bányász-ban.